

Vergaderjaar 2005–2006

30 391 X

Wijziging van de begrotingsstaten van het ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2005 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2005 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het ministerie van Defensie.

De in die begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Defensie,
H. G. J. Kamp

B. BEGROTINGSTOELICHTING

I. De departementale begroting

1. Leeswijzer

Algemeen

De verwerking in de begroting 2006 van de nieuwe organisatie heeft eveneens gevolgen voor de uitvoering van de begroting 2005. De in de begroting 2006 verwerkte taakstellingen, maatregelen en herschikkingen op het gebied van exploitatie en investeringen hebben voor een belangrijk deel ook invloed op de uitvoering van 2005. De herschikking van budgetten voor exploitatie en investeringen is gebaseerd op de uitwerking van de migratieplannen en de hieruit voortvloeiende realisatie in het kader van «nieuw evenwicht». Met deze mutaties wordt het voorziene evenwicht tussen personeel en de daarbij behorende budgetten ook voor het jaar 2005 al voor een deel bereikt.

Budgettair kader

Uit de hiervoor vermelde samenvattende begrotingsstaat blijkt dat ten opzichte van de eerste suppletore begroting 2005 een bedrag van € 28,865 miljoen aan de begroting voor 2005 wordt onttrokken en dat het begrotingsbedrag voor de ontvangsten 2005 met een bedrag van € 34,410 miljoen wordt verhoogd. Met de mutaties uit de eerste suppletore wet 2005 leidt dit tot een uitgavenbudget van € 7 772,332 miljoen voor Defensie en een ontvangsbudget van € 430,984 miljoen. Het bedrag voor de in 2005 aan te gane verplichtingen wordt verhoogd met € 5,719 miljoen tot € 7 646,668 miljoen.

Samenvatting belangrijkste begrotingswijzigingen

Een belangrijke mutatie van – € 60,138 miljoen betreft de verlaging van de raming voor militaire pensioenen en uitkeringen. Aanleiding hiertoe is het ontmoedigingsbeleid van het kabinet om de instroom in VUT- en prepensioenregelingen vanaf 1 januari 2006 te beperken. De bestaande fiscale faciliteit wordt hiermee beëindigd. De begrote uitgaven voor het militair prepensioen, voor zover niet-relevant, komen hierdoor te vervallen. Daarnaast vindt een afdracht door de baten-lastendiensten aan het moederdepartement plaats van € 30,581 miljoen. Deze afdracht is conform de vermogensregeling voor dergelijke diensten, waarin vastgelegd is dat het meerdere van het eigen vermogen dat uitkomt boven de 5% van de gemiddelde omzet over de afgelopen drie jaar, aan het moederdepartement moet worden uitgekeerd.

Toelichtingen

Bij de defensieonderdelen worden de nieuwe mutaties naar aard en oorzaak opgenomen in de tabel met autonome en beleidsmatige mutaties. Naast de beleidsmatige mutaties die conform de regelgeving zijn toegelicht, zullen ook omvangrijke autonome mutaties worden toegelicht.

Uitvoeren crisisbeheersingsoperaties

Om inzicht te krijgen in de aan de diverse crisisbeheersingsoperaties ten grondslag liggende afspraken over taken en de voor die taken ingezette middelen wordt verwezen naar de regelmatig geactualiseerde web-site van het ministerie van Defensie, www.mindef.nl, indexpagina «operaties».

Baten-lastendiensten

Bij de diensten die een baten-lastenstelsel voeren, worden geen wijzigingen voorzien die aanleiding geven tot het opstellen van een tweede suppletore begroting.

2. Het beleid

Algemeen

Door middel van het onderhavige wetsvoorstel wordt voorgesteld de begrotingen van de uitgaven en de ontvangsten van het ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2005, met € 28,865 miljoen te verlagen, respectievelijk € 34,410 miljoen te verhogen.

De mutaties die tot deze bijstellingen leiden worden in de Najaarsnota 2005 (Kamerstukken II, 2005–2006, ..., nr. 1) opgenomen.

De cijfermatige aansluiting van de uitgaven- en ontvangstenniveaus is als volgt te specificeren:

Uitgaven

Stand begroting in de Voorjaarsnota 2005	€ 7 801,197 miljoen
1. Totaal mutaties na Voorjaarsnota opgenomen in de Miljoenennota 2005	€ – 59,063 miljoen
2. Nadere wijzigingsvoorstellen 2005	€ 30,198 miljoen
Niveau begroting Defensie (X) in de Najaarsnota 2005	€ 7 772,332 miljoen

Ontvangsten

Stand begroting in de Voorjaarsnota 2005	€ 396,574 miljoen
1. Totaal mutaties na Voorjaarsnota opgenomen in de Miljoenennota 2005	nihil
2. Nadere wijzigingsvoorstellen 2005	€ 34,410 miljoen
Niveau begroting Defensie (X) in de Najaarsnota 2005	€ 430,984 miljoen

2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties

De mutaties in deze suppletore begroting blijken uit de hierna opgenomen tabel en leiden tot de stand van deze tweede suppletore begroting. Het betreft hier vooral autonome mutaties.

Overzicht uitgaven

In onderstaand overzicht zijn de mutaties op de uitgaven voor de onderscheiden (beleids)artikelen gespecificeerd (x € 1 miljoen):

Omschrijving	KM	KL	Klu	KMar	UCBO	Civiel	IS	OK	Geh.	Nom.	Alg.	Totaal
Ontwerpbegroting 2005 (incl. NVW)	1 007,7	1 793,1	1 106,1	345,2	195,0	35,1	211,4	1 389,8	1,4	127,3	1 461,0	7 673,1
Wijzigingen in samenhang met de Voorjaarsnota 2005	– 30,3	– 62,5	– 18,2	2,4	27,8	– 8,9	11,0	36,9	0,3	196,2	26,7	128,1
Niveau Voorjaarsnota tevens eerste suppletoor 2005	977,4	1 730,6	1 087,9	347,6	222,8	26,2	222,4	1 426,7	1,7	323,5	1 434,3	7 801,2
1. Militair prepensioen											– 60,1	– 60,1
2. Overhevelingen van/naar andere departementen										0,5	0,6	1,1
3. Overhevelingen tussen defensie-onderdelen in verband met nieuw evenwicht	49,8	38,7	– 131,3	6,3		– 0,2	– 5,5	72,9		– 57,7	27,0	0,0
4. Uitdeling prijsbijstelling	2,7	6,2	4,8	1,1				7,4	0,0	– 23,8	1,6	0,0
5. Overhevelingen tussen defensie-onderdelen	0,2	– 0,4	1,1	0,2				– 1,4			0,3	0,0
Stand Miljoenennota 2006	1 030,1	1 775,2	962,5	355,2	222,8	26,0	217,0	1 505,5	1,8	242,4	1 403,7	7 742,1

Omschrijving	KM	KL	Klu	KMar	UCBO	Civiel	IS	OK	Geh.	Nom.	Alg.	Totaal
Nadere wijzigingen:												
A. Autonome wijzigingen:												
6. Overhevelingen tussen defensieonderdelen	0,3										- 0,3	0,0
7. Overhevelingen van/naar andere departementen				- 0,7		0,0				0,1	0,2	- 0,4
8. Herschikking ivm onderrealisatie begrotingssterkte BBT-personeel	- 6,6	- 13,1	- 1,6	0,1				0,5		20,4	0,2	0,0
9. Bijstelling wachtgelden	12,4	20,4	8,9	1,0				1,3		- 48,8	4,9	0,0
10. Afdracht baten- en lastendiensten aan het moederdepartement										30,6		30,6
										0,0		
B. Beleidsmatige mutaties:												
11. Herschikking investeringen tussen defensieonderdelen	- 12,0		65,0				- 53,0					0,0
Afrondingsverschillen												0,1
Stand tweede suppletore begroting 2005												
Najaarsnota 2005	1 024,2	1 782,5	1 034,8	355,6	222,8	26,0	164,0	1 507,3	1,8	244,8	1 408,6	7 772,3

Toelichting:

1. Militair prepensioen

De niet-relevante begrote uitgaven voor militair prepensioen komt te vervallen als gevolg van het voornemen van het Kabinet om de instroom in VUT- en prepensioenregelingen vanaf 1 januari 2006 te ontmoedigen. Dit leidt tot een vrijval van € 60,138 miljoen.

2 en 7. Overhevelingen van/naar andere departementen

Enkele overhevelingen leiden per saldo geleid tot een verhoging van het defensiebudget met € 0,692 miljoen. In de eerste plaats vindt er een budgettoevoeging plaats ter grootte van € 1,179 miljoen in verband met een bijdrage (€ 0,600 miljoen) van het ministerie van Financiën voor de bestrijding van terrorisme, de terugboeking WW-afroming (€ 0,474 miljoen) en de rentecompensatie in verband met de conversielening van de basten- lastendienst Paresto (€ 0,104 miljoen). In de tweede plaats wordt € 0,716 miljoen overgeheveld naar het ministerie van Justitie voor de door het Tolk- en Vertaalcentrum (TVCN) uitgevoerde activiteiten. Met Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vindt verrekening plaats voor de bijdrage (€ 0,036 miljoen) in de uitgaven voor het Rijkstraineeprogramma en in het onderzoek dat door RAND Europe wordt uitgevoerd. Hiertegenover staat dat Defensie van laatstgenoemd ministerie een bijdrage (€ 0,215 miljoen) ontvangt ter ondersteuning van de Netcentric proeftuin en voor de projectgroep Veiligheid en Technologie. Daarnaast heeft Defensie het contract met de Radiomedischedienst overgenomen van het ministerie van Verkeer en Waterstaat waarvoor fondsen (€ 0,050 miljoen) beschikbaar zijn gesteld.

3. Overhevelingen tussen defensieonderdelen in verband met nieuw evenwicht

Naar aanleiding van de nieuwe organisatie zijn de budgetten voor exploitatie en investeringen op het verwachte uitgavenniveau voor 2005 gebracht. Tevens heeft er een herschikking plaatsgevonden tussen programma- en apparaatsuitgaven. De herschikking van personele uitgaven is gebaseerd op de uitwerking van de migratieplannen en de hieruit voortvloeiende realisatie in het kader van «nieuw evenwicht». Met deze mutaties wordt het voorziene evenwicht tussen personeel en de daarbij behorende budgetten bereikt.

4. Utdeling prijsbijstelling 2005

Met deze mutatie wordt het prijsniveau op dat van het jaar 2005 gebracht. Het bij Voorjaarsnota op het artikel «Prijsbijstelling» gestalde bedrag om het budget op het prijsniveau 2005 te brengen is nu uitgedeeld aan de daarvoor in aanmerking komende begrotingsartikelen.

5 en 6. Overhevelingen tussen defensieonderdelen

Deze mutatie betreft een tweetal overhevelingen. Uit het budget voor milieu-uitgaven bij de Bestuursstaf wordt, in verband met de ontwikkeling van de warmtebuffer op het Nieuwe haventerrein van de Koninklijke marine, een bedrag van € 0,338 miljoen naar het betrokken onderdeel overgeboekt. Voorts vindt er nadere verdeling tussen defensieonderdelen plaats van de uitgaven ten behoeve van de Nederlandse Inkoop Centrale.

8. Herschikking in verband met onderrealisatie begrotingssterkte BBT-personeel

Op het totale budget voor bezoldiging en sociale lasten Beroeps personeel Bepaalde Tijd (BBT) doet zich een onderrealisatie voor van € 20,412 miljoen. De daadwerkelijke bezetting van de personeelscategorie BBT is achter gebleven bij de planning, doordat de instroom van nieuw verworven BBT'ers pas in de tweede helft van dit jaar op gang is gekomen. Deze vrijval komt in mindering op de bezoldigingsbudgetten en wordt geparafeerd op het artikel Nominaal en Onvoorzien.

9. Bijstelling wachtgelden

Op het artikel Nominaal en Onvoorzien staat een budget van € 58,745 miljoen gereserveerd voor wachtgelduitgaven in relatie tot het sociaal beleidskader. De daadwerkelijke uitgaven worden (separaat inzichtelijk) verantwoord op de begrotingsartikelen van de defensieonderdelen en gecompenseerd uit deze centrale reservering. Op basis van de opgaven van de defensieonderdelen is thans een bedrag uitgedeeld van € 48,789 miljoen. Het resterende bedrag van € 9,956 miljoen blijft gereserveerd ten behoeve van de uitvoering van het SBK.

10. Afdracht baten- lastendiensten aan het moederdepartement

Volgens de vermogensregeling voor diensten die een baten-lastenstelsel voeren dient, wanneer het eigen vermogen uitkomt boven de 5% van de gemiddelde omzet over de afgelopen drie jaren, het meerdere te worden uitgekeerd aan het moederdepartement. Deze uitkering is vastgesteld op een bedrag van € 30,581 miljoen: de Defensie Telematica Organisatie (DTO) € 28,288 miljoen en de Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen € 2,293 miljoen.

11. Herschikking investeringen tussen defensieonderdelen

Het budget voor het artikel Koninklijke luchtmacht wordt met € 65 miljoen verhoogd om daarmee een SDD-betaling van € 71 miljoen te kunnen accommoderen. Compensatie vindt plaats doordat diverse EVDB-projecten, om uiteenlopende redenen zijn vertraagd waardoor op het artikel Internationale Samenwerking een bedrag van € 53,0 miljoen hiervoor vrijvalt. Daarnaast blijft de realisatie van verschillende infrastructuurprojecten achter zodat bij de Koninklijke marine en de Koninklijke luchtmacht de bedragen van respectievelijk € 12 en € 6 miljoen vrijvallen.

Overzicht ontvangsten

In onderstaand overzicht zijn de mutaties op de ontvangsten voor het onderscheiden artikel gespecificeerd (x € 1 miljoen):

Omschrijving	KM	KL	Klu	KMar	UCBO	Civiel	IS	OK	Geh.	Nom.	Alg.	Totaal
Ontwerpbegroting 2005 (incl. NVW)	36,9	34,7	37,0	8,0	1,4	1,1	31,7	45,6	0,0	0,0	201,3	397,6
Wijzigingen in samenhang met de Voorjaarsnota 2005											- 1,1	- 1,1
Niveau Voorjaarsnota tevens eerste suppletore 2005	36,9	34,7	37,0	8,0	1,4	1,1	31,7	45,6	0,0	0,0	200,2	396,6
1. Bijstelling ontvangsten												
Stand Miljoenennota 2006	36,9	34,7	37,0	8,0	1,4	1,1	31,7	45,6	0,0	0,0	200,2	396,6
Nadere wijzigingen												
2. Afdracht baten- lastendiensten aan het moederdepartement											30,6	30,6
3. Dividenduitkering door verkoop aandelen Euro-metaal											0,6	0,6
4. Ontvangst in verband met conversielening Paresto											3,2	3,2
Stand tweede suppletore begroting 2005 Najaarsnota 2005	36,9	34,7	37,0	8,0	1,4	1,1	31,7	45,6	0,0	0,0	234,6	431,0

Toelichting

De hogere ontvangsten worden veroorzaakt door de al eerder genoemde, door de baten-lastendiensten gedane afdracht aan het moederdepartement, de dividenduitkering van de verkoop van de aandelen Euro-metaal en de ontvangst in verband met de conversielening van de baten-lastendienst Paresto.

2.2 De beleidsartikelen

Beleidsartikel 01. Koninklijke marine

De financiële middelen die de Koninklijke marine met de tweede suppletore begroting 2005 ter beschikking staan, zijn als volgt te specificeren:

Budgettaire gevolgen van het beleid van beleidsartikel 01 Koninklijke marine

(Bedragen x € 1000)	Stand ontwerp- begroting (1)	Stand 1e suppletore begroting (2)	Mutaties 2e suppletore begroting (3)	Stand 2e supple- tore begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	821 220	821 973	112 341	934 314
Uitgaven				
Programmauitgaven				
Commandant der Zeemacht in Nederland	320 683	321 443	13 730	335 173
Commandant der Zeemacht in het Caribisch Gebied	56 080	56 080	- 1 853	54 227
Commandant van het Korps Mariniers	122 019	122 746	0	122 746
Subsidies	105	105	0	105
Investerings	306 604	256 389	31 869	288 258
Totaal programmauitgaven	805 491	756 763	43 746	800 509

(Bedragen x € 1000)	Stand ontwerp- begroting (1)	Stand 1e suppletore begroting (2)	Mutaties 2e suppletore begroting (3)	Stand 2e supple- tore begroting (4)=(2+3)
Apparaatsuitgaven				
Admiraliteit	177 101	195 530	- 9 354	186 176
Wachtgelden en inactiviteitswedden	14 535	14 535	12 376	26 911
Bijdragen aan baten-lastendiensten	10 598	10 598	0	10 598
Totaal apparaatsuitgaven	202 234	220 663	3 022	223 685
Totale uitgaven	1 007 725	977 426	46 768	1 024 194
Ontvangsten	36 908	36 908	0	36 908

De budgetmutaties die leiden tot de stand van de tweede suppletore begroting 2005 zijn in onderstaande tabel weergegeven:

(Bedragen x € 1000)	Programma- uitgaven	Apparaats- uitgaven	Investerings	Totaal
Autonome mutaties				
Wachtgelden en inactiviteitswedden	0	12 376	0	12 376
Herschikking in verband met onderrealisatie begrotings- sterkte BBT-personeel	- 6 633	0	0	- 6 633
Overige mutaties	3 061	186	0	3 247
Subtotaal autonome mutaties	- 3 572	12 562	0	8 990
Beleidsmatige mutaties				
Overhevelingen tussen defensieonderdelen in verband met nieuw evenwicht	15 449	- 9 540	43 869	49 778
Herschikking investeringen tussen defensieonderdelen	0	0	- 12 000	- 12 000
Overige mutaties	0	0	0	0
Subtotaal beleidsmatige mutaties	15 449	- 9 540	31 869	37 778
Totaal	11 877	3 022	31 869	46 768

Toelichting mutaties uitgaven

Wachtgelden en in activiteitswedden

Op het artikel Nominaal en Onvoorzien staan gelden gereserveerd voor wachtgelduitgaven in relatie tot het sociaal beleidskader. De daadwerkelijke uitgaven worden (separaat inzichtelijk) verantwoord op de begrotingsartikelen van de defensieonderdelen en gecompenseerd uit de centrale reservering. Op basis van de opgaven (in- en uitstroom) van de Koninklijke marine is een bedrag uitgedeeld van € 12,376 miljoen.

Herschikking in verband met onderrealisatie begrotingssterkte BBT-personeel

Op het budget voor bezoldiging en sociale lasten Beroepspersoneel Bepaalde Tijd (BBT) doet zich een onderrealisatie voor van € 6,633 miljoen. De daadwerkelijke bezetting van de personeelscategorie BBT is achtergebleven bij de planning, doordat de instroom van nieuw verworven BBT'ers pas in de tweede helft van dit jaar op gang is gekomen. Deze vrijval komt in mindering op de bezoldigingsbudgetten en is geparkeerd op het artikel Nominaal en Onvoorzien.

Overige mutaties

Uit het budget voor milieu-uitgaven bij de Bestuursstaf wordt in verband met de ontwikkeling van de warmtebuffer op het Nieuwe haventerrein een bedrag van € 0,338 miljoen naar de Koninklijke marine overgeboekt. Voorts vindt er ten gunste van de Koninklijke marine een nadere verdeling

(€ 0,186 miljoen) plaats van de uitgaven ten behoeve van de Nederlandse Inkoop Centrale. Daarnaast zijn de uitgaven (prijsbijstelling € 2,723 miljoen) voor materiële exploitatie op het prijsniveau 2005 gebracht.

Overhevelingen tussen defensieonderdelen in verband met nieuw evenwicht

Naar aanleiding van de nieuwe organisatie zijn de budgetten voor exploitatie en investeringen op het verwachte uitgavenniveau voor 2005 gebracht. Tevens heeft er een nadere herschikking plaatsgevonden van de investeringsbudgetten en tussen de programma- en apparaatsuitgaven. De herschikking van personele uitgaven is gebaseerd op de uitwerking van de migratieplannen en de hieruit voortvloeiende realisatie in het kader van «nieuw evenwicht». Met deze mutatie wordt het voorziene evenwicht tussen personeel en de daarbij behorende budgetten bereikt.

Herschikking investeringen tussen defensieonderdelen

Bij de investeringen wordt minder uitgegeven omdat diverse kleinere infrastructurele projecten vertraagd zijn. Dit bedrag van de minderuitgaven ad € 12,0 miljoen wordt aangewend voor een SDD-betaling op het artikel Koninklijke luchtmacht.

Beleidsartikel 02. Koninklijke landmacht

Algemeen

De totaal geraamde uitgaven op het niveau van de tweede suppletore begroting 2005 van het beleidsartikel Koninklijke landmacht zijn als volgt te specificeren:

Budgettaire gevolgen van het beleid van beleidsartikel 02 Koninklijke landmacht

(Bedragen x € 1000)	Stand ontwerp- begroting (1)	Stand 1e suppletore begroting (2)	Mutaties 2e suppletore begroting (3)	Stand 2e supple- tore begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	1 619 201	1 617 480	12 624	1 630 104
Uitgaven				
Programmauitgaven				
Operationeel Commando	937 638	917 685	- 5 056	912 629
Subsidies en bijdragen	7 563	7 563	0	7 563
Investeringen	500 048	479 959	- 7 097	472 862
Totaal programmauitgaven	1 445 249	1 405 207	- 12 153	1 393 054
Apparaatsuitgaven				
Landmachtstaf	138 513	116 831	45 965	162 796
Overige eenheden BLS	131 389	130 639	0	130 639
Wachtgelden en inactiviteitswedden	42 366	42 366	20 362	62 728
Bijdragen aan baten-lastendiensten	35 560	35 560	- 2 295	33 265
Totaal apparaatsuitgaven	347 828	325 396	64 032	389 428
Totale uitgaven	1 793 077	1 730 603	51 879	1 782 482
Ontvangsten	34 721	34 721	0	34 721

De budgetmutaties die leiden tot de stand van de tweede suppletore begroting 2005 zijn in onderstaande tabel weergegeven.

(Bedragen x € 1000)	Programma- uitgaven	Apparaats- uitgaven	Investerings	Totaal
Autonome mutaties				
Wachtgelden en inactiviteitswedden	0	20 362	0	20 362
Herschikking in verband met onderrealisatie begrotingssterkte BBT-personeel	- 13 057			- 13 057
Overige mutaties	6 183	- 352	0	5 831
Subtotaal autonome mutaties	- 6 874	20 010	0	13 136
Beleidsmatige mutaties				
Overhevelingen tussen defensieonderdelen in verband met nieuw evenwicht	1 818	44 022	- 7 097	38 743
Overige mutaties	0	0	0	0
Subtotaal beleidsmatige mutaties	1 818	44 022	- 7 097	38 743
Totaal	- 5 056	64 032	- 7 097	51 879

Toelichting mutaties uitgaven

Wachtgelden en inactiviteitswedden

Op het artikel Nominaal en Onvoorzien staan gelden gereserveerd voor wachtgelduitgaven in relatie tot het sociaal beleidskader. De daadwerkelijke uitgaven worden (separaat inzichtelijk) verantwoord op de begrotingsartikelen van de defensieonderdelen en gecompenseerd uit de centrale reservering. Op basis van de opgaven (in- en uitstroom) van de Koninklijke landmacht is een bedrag uitgedeeld van € 20,362 miljoen.

Herschikking in verband met onderrealisatie begrotingssterkte BBT-personeel

Op het budget voor bezoldiging en sociale lasten Beroepspersoneel Bepaalde Tijd (BBT) doet zich een onderrealisatie voor van € 13,057 miljoen. De daadwerkelijke bezetting van de personeelscategorie BBT is achtergebleven bij de planning, doordat de instroom van nieuw verworven BBT'ers pas in de tweede helft van dit jaar op gang is gekomen. Deze vrijval komt in mindering op de bezoldigingsbudgetten en wordt gearkeerd op het artikel Nominaal en Onvoorzien.

Overige mutaties

Deze mutatie betreft met name een overheveling van € 0,363 miljoen naar de Koninklijke luchtmacht in verband met verleende diensten en een bijstelling in de uitgaven (- € 2,295 miljoen) aan de baten- en lastendiensten. Daarnaast zijn de uitgaven (€ 6,183 miljoen) voor materiële exploitatie op het prijsniveau 2005 gebracht.

Overhevelingen tussen defensieonderdelen in verband met nieuw evenwicht

Naar aanleiding van de nieuwe organisatie zijn de budgetten voor exploitatie en investeringen op het verwachte uitgavenniveau voor 2005 gebracht. Tevens heeft er een nadere herschikking plaatsgevonden van de investeringsbudgetten en tussen de programma- en apparaatsuitgaven. De herschikking van personele uitgaven is gebaseerd op de uitwerking van de migratieplannen en de hieruit voortvloeiende realisatie in het kader van «nieuw evenwicht». Met deze mutatie wordt het voorziene evenwicht tussen personeel en de daarbij behorende budgetten bereikt. Daarnaast is er een correctie opgenomen met betrekking tot de eerder berekende tarieven voor werkplekdiensten.

Beleidsartikel 03. Koninklijke luchtmacht

Algemeen

De totaal geraamde uitgaven op het niveau van de tweede supplementaire begroting 2005 van het beleidsartikel Koninklijke luchtmacht zijn als volgt te specificeren:

Budgettaire gevolgen van het beleid van beleidsartikel Koninklijke luchtmacht

(Bedragen x € 1000)	Stand ontwerp- begroting (1)	Stand 1e suppletore begroting (2)	Mutaties 2e suppletore begroting (3)	Stand 2e supple- tore begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	1 143 654	1 142 754	- 62 928	1 079 826
Uitgaven				
Programmauitgaven				
Tactische Luchtmacht	452 569	457 279	26 047	483 326
Investerings	294 584	279 127	2 300	281 427
Totaal programmauitgaven	747 153	736 406	28 347	764 753
Apparaatsuitgaven				
Staf Bevelhebber der Luchtstrijdkrachten	338 302	330 814	- 90 301	240 513
Wachtgelden en inactiviteitswedden	12 122	12 122	8 878	21 000
Bijdragen aan baten-lastendiensten	8 548	8 548	0	8 548
Totaal apparaatsuitgaven	358 972	351 484	- 81 423	270 061
Totale uitgaven	1 106 125	1 087 890	- 53 076	1 034 814
Ontvangsten	36 997	36 997	0	36 997

De mutaties die leiden tot de stand van de tweede supplementaire begroting 2005 zijn in onderstaande tabel weergegeven:

(Bedragen x € 1000)	Programma- uitgaven	Apparaats- uitgaven	Investerings	Totaal
Autonome mutaties				
Wachtgelden en inactiviteitswedden	0	8 878	0	8 878
Herschikking in verband met onderrealisatie begrotings- sterkte BBT-personeel	- 1 588			1 588
Overige mutaties	4 790	1 150	0	5 940
Subtotaal autonome mutaties	3 202	10 028	0	13 230
Beleidsmatige mutaties				
Overhevelingen tussen defensieonderdelen in verband met nieuw evenwicht	22 845	- 91 451	- 62 700	- 131 306
Herschikking investeringen tussen defensieonderdelen		0	65 000	65 000
Overige mutaties	0	0	0	0
Subtotaal beleidsmatige mutaties	22 845	- 91 451	2 300	- 66 306
Totaal	26 047	- 81 423	2 300	- 53 076

Toelichting mutaties uitgaven

Wachtgelden en in activiteitswedden

Op het artikel Nominaal en Onvoorzien staan gelden gereserveerd voor wachtgelduitgaven in relatie tot het sociaal beleidskader. De daadwerkelijke uitgaven worden (separaat inzichtelijk) verantwoord op de begrotingsartikelen van de defensieonderdelen en gecompenseerd uit de centrale reservering. Op basis van de opgaven (in- en uitstroom) van de Koninklijke luchtmacht is een bedrag uitgedeeld van € 8,878 miljoen.

Herschikking in verband met onderrealisatie begrotingssterkte BBT-personeel

Op het budget voor bezoldiging en sociale lasten Beroepspersoneel Bepaalde Tijd (BBT) doet zich een onderrealisatie voor van € 1,588 miljoen. De daadwerkelijke bezetting van de personeelscategorie BBT is achtergebleven bij de planning, doordat de instroom van nieuw verworven BBT'ers pas in de tweede helft van dit jaar op gang is gekomen. Deze vrijval komt in mindering op de bezoldigingsbudgetten en wordt geparkeerd op het artikel Nominaal en Onvoorzien.

Overige mutaties

Deze mutatie betreft een tweetal overhevelingen voor een bedrag van € 1,106 miljoen uit het budget van de Koninklijke landmacht naar de Koninklijke luchtmacht in verband met dienstverlening en een nadere verdeling tussen de defensieonderdelen van de kosten van het contract met de Nederlandse Inkoop Centrale. Daarnaast zijn de uitgaven voor de materiële exploitatie op het prijsniveau 2005 gebracht (€ 4,790 miljoen).

Overhevelingen tussen defensieonderdelen in verband met nieuw evenwicht

Naar aanleiding van de nieuwe organisatie zijn de budgetten voor exploitatie en investeringen op het verwachte uitgavenniveau voor 2005 gebracht. Tevens heeft er een nadere herschikking plaatsgevonden tussen programma- en apparaatsuitgaven. Deze herschikking van personele uitgaven is gebaseerd op de uitwerking van de migratieplannen en de hieruit voortvloeiende realisatie in het kader van «nieuw evenwicht». Met deze mutatie wordt het voorziene evenwicht tussen personeel en de daarbij behorende budgetten bereikt.

Herschikking investeringen tussen defensieonderdelen

Binnen de investeringen van Defensie doet zich een onderrealisatie voor op infrastructuur. Het budget voor het artikel Koninklijke luchtmacht wordt met € 65 miljoen verhoogd om daarmee een SDD-betaling van € 71 miljoen te kunnen accommoderen. Compensatie vindt plaats doordat diverse EVDB-projecten, om uiteenlopende redenen zijn vertraagd waardoor op het artikel Internationale Samenwerking een bedrag van € 53,0 miljoen hiervoor vrijvalt. Daarnaast blijft de realisatie van verschillende infrastructuur-projecten achter zodat bij de Koninklijke marine en de Koninklijke luchtmacht de bedragen van respectievelijk € 12 en € 6 miljoen vrijvallen.

Beleidsartikel 04. Koninklijke marechaussee

Algemeen

De financiële middelen die de Koninklijke marechaussee met de tweede suppletore begroting 2005 ter beschikking staan, zijn als volgt te specificeren:

Budgettaire gevolgen van het beleid van beleidsartikel 04 Koninklijke marechaussee

(Bedragen x € 1000)	Stand ontwerp- begroting (1)	Stand 1e suppletore begroting (2)	Mutaties 2e suppletore begroting (3)	Stand 2e supple- tore begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	356 180	358 911	- 6 459	352 452
Uitgaven				
Programmauitgaven				
Operationele taakvelden	249 338	258 496	5 999	264 495
Investerings	43 100	36 136	633	36 769
Totaal programmauitgaven	292 438	294 632	6 632	301 264
Apparaatsuitgaven				
Staven Koninklijke Marechaussee	50 402	50 627	477	51 104
Wachtgelden en Inactiviteitswedden	783	783	1 317	2 100
Bijdragen aan baten-lastendiensten	1 556	1 556	- 413	1 143
Totaal apparaatsuitgaven	52 741	52 966	1 381	54 347
Totale uitgaven	345 179	347 598	8 013	355 611
Ontvangsten	8 000	8 000	0	8 000

De budgetmutaties die leiden tot de stand van de tweede suppletore begroting 2005 zijn in onderstaande tabel weergegeven:

(Bedragen x € 1000)	Programma- uitgaven	Apparaats- uitgaven	Investerings	Totaal
Autonome mutaties				
Wachtgelden en inactiviteitswedden	0	1 317	0	1 317
Overige mutaties	- 808	591	633	416
Subtotaal autonome mutaties	- 808	1 908	633	1 733
Beleidsmatige mutaties				
Overhevelingen tussen defensieonderdelen in verband met nieuw evenwicht	6 807	- 527	0	6 280
Overige mutaties	0	0	0	0
Subtotaal beleidsmatige mutaties	6 807	- 527	0	6 280
Totaal	5 999	1 381	633	8 013

Toelichting mutaties uitgaven

Wachtgelden en in activiteitswedden

Op het artikel Nominaal en Onvoorzien staan gelden gereserveerd voor wachtgelduitgaven in relatie tot het sociaal beleidskader. De daadwerkelijke uitgaven worden (separaat inzichtelijk) verantwoord op de begrotingsartikelen van de defensieonderdelen en gecompenseerd uit de centrale reservering. Op basis van de opgaven (in- en uitstroom) van de Koninklijke marechaussee is een bedrag uitgedeeld van € 1,317 miljoen.

Overige mutaties

De mutaties betreffen een nadere verdeling van de uitgaven ten behoeve van de Nederlands Inkoop Centrale (€ 0,180 miljoen) en een overheveling van € 0,716 miljoen naar het ministerie van Justitie voor verrichte tolk- en vertaaldiensten. Daarnaast zijn de uitgaven voor de materiële exploitatie op het prijsniveau 2005 gebracht (€ 1,100 miljoen). Tenslotte zijn op grond van de uit te voeren taken, de budgetten ten behoeve van de operationele taakvelden, investeringen en de personele (bezoldiging) exploitatie in enige mate aangepast naar het verwachte uitgavenniveau.

Overhevelingen tussen defensieonderdelen in verband met nieuw evenwicht

Naar aanleiding van de nieuwe organisatie zijn de budgetten voor exploitatie en investeringen op het verwachte uitgavenniveau voor 2005 gebracht. De belangrijkste mutatie betreft de noodzakelijke exploitatiekosten in het kader van versterking van de inzet in internationaal verband waarvoor een bedrag van € 5,4 miljoen is overgeheveld vanuit het artikel Internationale Samenwerking (EVDB) naar het beleidsartikel Koninklijke marechaussee.

Beleidsartikel 09. Uitvoeren crisisbeheersingsoperaties

Algemeen

De totaal geraamde uitgaven op het niveau van de tweede suppletore begroting 2005 van het beleidsartikel Uitvoeren crisisbeheersingsoperaties zijn als volgt te specificeren.

Budgettaire gevolgen van het beleid van beleidsartikel 09 Uitvoeren crisisbeheersingsoperaties

(Bedragen x € 1000)	Stand ontwerp- begroting (1)	Stand 1e suppletore begroting (2)	Mutaties 2e suppletore begroting (3)	Stand 2e supple- tore begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	195 000	222 800	0	222 800
Uitgaven				
VN-contributies	49 500	66 000	- 14 700	51 300
Navo PSO/EU-operatie	2 900	5 000	- 1 000	4 000
Afdracht premie/koopsom uitgezonden Militairen		4 400	600	5 000
SFOR/EUFOR	38 000	26 000	2 000	28 000
ISAF Afghanistan Apaches/F-16	2 500	19 800	- 1 600	18 200
ISAF PRT Afghanistan	11 000	12 000	2 000	14 000
Enduring Freedom	0	20 300	- 4 300	16 000
Stabilisatiemacht Irak (SFIR)	34 000	30 000	8 000	38 000
EUPM	2 000	2 000	- 400	1 600
NTM-I stage 1		1 100	- 450	650
SRF			30 000	30 000
CTF 150			1 000	1 000
Overige operaties	5 900	3 700	0	3 700
Restant voorziening crisisbeheersingsoperaties	49 200	32 500	- 21 150	11 350
Totale uitgaven	195 000	222 800	0	222 800
Ontvangsten	1 407	1 407		1 407

De mutaties die leiden tot de stand van de tweede suppletore begroting zijn onderstaand weergegeven.

(Bedragen x € 1000)

Autonome mutaties

VN-contributies - 14 700

Sub-totaal autonome mutaties

- 14 700

Beleidsmatige mutaties

Operatie Afghanistan (ISAF/PRT/F-16/OEF) - 3 900

Operatie SFIR 8 000

Operatie CTF 150 1 000

Operatie SRF 30 000

Voorziening crisisbeheersingsoperaties - 21 150

Overige operaties 750

Totaal beleidsmatige mutaties

0

Toelichting mutaties uitgaven

VN-contributies (Verenigde Naties)

Op basis van de voorliggende VN-resoluties zal naar verwachting de Nederlandse bijdrage aan de door de VN-geleide operaties dit jaar niet hoger uitkomen dan € 51,3 miljoen. Omdat de VN een ander boekjaar hanteert dan Nederland is het inzicht in de ontwikkeling van de uitgaven pas halverwege het jaar bekend geworden.

Afghanistan (ISAF/PRT/F-16/OEF)

De inzetperiode van het Provincial Reconstruction Team (PRT) in de Afghaanse provincie Baghlan is verlengd tot 1 oktober 2006. Door deze verlenging nemen de uitgaven in het laatste kwartaal toe met € 2 miljoen. Dit bedrag wordt volledig gecompenseerd door de neerwaarts bijgestelde uitgaven voor de inzet van het F-16 detachement (– € 1,6 miljoen, onder andere door lagere personele en materiële exploitatie) en Enduring Freedom (– € 4,3 miljoen, onder andere door lagere uitgaven voor legering en materiële voorbereiding).

SFIR

Het terugtransport van het materieel en personeel is duurder uitgevallen dan op basis van de ontplooiing was geraamd. Door tussentijdse versterkingen is het personeelsvolume met 400 toegenomen, waardoor meer vluchten nodig waren. Daarnaast is er sprake van gestegen prijzen voor inhuur van transport (zowel lucht- als zeetransport) en voorbrandstof en hogere kosten voor het herstel en reparatie van teruggekeerd materieel.

SRF

Additionele uitgaven voor de inzet van het mariniersbataljon dat onderdeel uitmaakt van de Strategic Reserve Force (SRF) van de Navo voor de ondersteuning van de verkiezingen voor parlement en provincieraden die op 18 september hebben plaatsgevonden zijn initieel geraamd op € 32,0 miljoen. Dit jaar zal naar verwachting € 30,0 miljoen worden gerealiseerd. In de kamerbrief werd nog uitgegaan van € 28,0 miljoen. De stijging van uitgaven wordt veroorzaakt door het grotere aantal vluchten (22 meer dan gepland) en de hogere tarieven voor inhuur van luchttransport. Er zijn voor deployment meer vluchten noodzakelijk geweest omdat de eerste serie vluchten niet met een volledige belading gevlogen kon worden en daarnaast het totale aanbod vracht hoger was dan initieel gepland.

CTF 150

De Koninklijke marine levert drie schepen ten behoeve van het maritieme deel van de operatie Enduring Freedom/CTF150 in de periode medio december 2005 tot eind april 2006 in de wateren rond het Arabisch schiereiland. Nederland zal in genoemde periode tevens het commando over een maritieme taakgroep op zich nemen. De additionele uitgaven ten laste van de HGIS voor de bijdrage aan de operatie Enduring Freedom (CTF 150) worden geraamd op € 5,5 tot 7,5 miljoen. Naar verwachting zal van dit bedrag € 1 miljoen ten laste komen van begrotingsjaar 2005 en de overige voorziene uitgaven ten laste van het begrotingsjaar 2006.

Voorziening crisisbeheersingsoperaties

De voorziening voor crisisbeheersingsoperaties wordt aangewend voor de nieuw geautoriseerde operaties. De meevallers en tegenvallers op de lopende operaties vloeien weer terug naar de voorziening. Naar verwachting wordt op dit artikel dan ook in totaal een bedrag van € 222,8 miljoen gerealiseerd.

Beleidsartikel 10. Civiele Taken

Algemeen

De financiële middelen die ten tijde van de eerste suppletore begroting 2005 ter beschikking staan ten behoeve van de civiele taken, zijn als volgt te specificeren:

Budgettaire gevolgen van het beleid van beleidsartikel 10 Civiele taken

(Bedragen x € 1000)	Stand ontwerp- begroting (1)	Stand 1e suppletore begroting (2)	Mutaties 2e suppletore begroting (3)	Stand 2e supple- tore begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	35 234	35 234	- 179	35 055
Uitgaven				
Kustwacht voor de Nederlandse Antillen en Aruba	21 571	12 779	0	12 779
Kustwacht Nederland	5 414	5 414	- 495	4 919
Explosievenopruijing	8 092	8 001	316	8 317
Hulp aan civiele overheden	0	0	0	0
Totale uitgaven	35 077	26 194	- 179	26 015
Ontvangsten	1 072	1 072	0	1 072

Toelichting mutaties uitgaven

De verwachting is dat de raming voor de uitvoering van de taken die vallen onder de Kustwacht Nederland lager uitvalt. Daarnaast heeft Defensie het contract met de Radiomedischdienst overgenomen van het ministerie van Verkeer en Waterstaat waarvoor fondsen (€ 0,050 miljoen) beschikbaar zijn gesteld.

Op grond van het aantal ruimingen van explosieven wordt verwacht dat de uitgaven voor 2005 iets hoger uitvallen.

Beleidsartikel 11. Internationale Samenwerking

Algemeen

De totaal geraamde uitgaven op het niveau van de tweede suppletore begroting 2005 van het beleidsartikel Internationale samenwerking zijn als volgt te specificeren:

Budgettaire gevolgen van het beleid van beleidsartikel 11 Internationale samenwerking

(Bedragen x € 1000)	Stand ontwerp- begroting (1)	Stand 1e suppletore begroting (2)	Mutaties 2e suppletore begroting (3)	Stand 2e supple- tore begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	210 714	210 714	- 58 400	152 314
Uitgaven				
Bijdrage aan de Navo	99 852	99 852	0	99 852
EVDB	87 900	98 355	- 58 400	39 955
Attaches	22 109	22 109	0	22 109
Overige internationale samenwerking	1 565	2 065	0	2 065
Totale uitgaven	211 426	222 381	- 58 400	163 981
Ontvangsten	31 715	31 715	0	31 715

(Bedragen x € 1000)	Totaal
Beleidsmatige mutaties	
Diverse EVDB-projecten	- 58 400
Totaal beleidsmatige mutaties	- 58 400
Totaal	- 58 400

Toelichting mutaties uitgaven

EVDB

Diverse projecten in het kader van het Europese Veiligheids- en Defensiebeleid worden voor een deel later opgestart en van de lopende projecten is een deel vertraagd. Zo bevinden een aantal kleinere projecten in het kader van Nucleaire, Biologische en Chemische oorlogsvoering zich nog in de ontwikkelings- dan wel in de beproevingsfase (€ 16 miljoen). Van de lopende projecten schuift met name het systeem TITAAN verder in de tijd door (€ 17,0 miljoen) omdat van een aantal, voor dit jaar geplande deelprojecten, de verwervings-procedure, als gevolg van veranderende inzichten, nog gaande is (onder andere de verwerving van straalzenders en beveiliging tunnelbox). De uitgangspunten voor de ontwikkelingsfase van het project Unmanned Reconnaissance Aerial Vehicle zijn nog niet geheel vastgesteld, waardoor de aanvang van de feasibilityfase doorschuift naar 2006 (€ 4 miljoen). Van de overige lopende projecten verschuift € 16 miljoen, waaronder het LPD II (€ 5 miljoen) naar 2006. Van de mutatie van € 58,4 miljoen wordt een bedrag van € 53,0 miljoen overgeheveld naar het defensieonderdeel Koninklijke luchtmacht, voor een SDD-betaling. Daarnaast zijn de noodzakelijke exploitatiekosten in het kader van versterking van de inzet in internationaal verband voor een bedrag van € 5,4 miljoen overgeheveld naar het beleidsartikel Koninklijke marechaussee.

2.3 De niet-beleidsartikelen

Niet-beleidsartikel 60. Ondersteuning krijgsmacht

Algemeen

De totaal geraamde uitgaven op het niveau van de tweede suppletore begroting 2005 van het niet-beleidsartikel Ondersteuning krijgsmacht zijn als volgt te specificeren:

Budgettaire gevolgen van het niet-beleidsartikel 60 Ondersteuning krijgsmacht

(Bedragen x € 1000)	Stand ontwerp- begroting (1)	Stand 1e suppletore begroting (2)	Mutaties 2e suppletore begroting (3)	Stand 2e supple- tore begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	1 404 676	1 458 494	95 652	1 554 146
Uitgaven				
Ondersteuning Koninklijke marine	285 089	288 109	3 137	291 246
Ondersteuning Koninklijke landmacht	556 043	540 104	548	540 652
Ondersteuning Koninklijke luchtmacht	217 591	214 346	- 9 004	205 342
Ondersteuning Koninklijke marechaussee	32 667	31 923	2 623	34 546
Ondersteuning Commando Dienstencentra	292 305	346 123	82 752	428 875
Bijdragen aan baten-lastendiensten	6 116	6 116	532	6 648
Totale uitgaven	1 389 811	1 426 721	80 588	1 507 309
Ontvangsten	45 556	45 556	0	45 556

De mutaties die leiden tot de stand van de tweede suppletore begroting 2005 zijn in onderstaande tabel weergegeven:

(Bedragen x € 1000)	Programma- uitgaven	Apparaats- uitgaven	Investeringen	Totaal
Autonome mutaties				
Wachtgelden en inactiviteitswedden	0	1 306	0	1 306
Overige mutaties	2 529	4 765	0	7 294
Subtotaal autonome mutaties	2 529	6 071	0	8 600
Beleidsmatige mutaties				
Overhevelingen tussen defensieonderdelen in verband met nieuw evenwicht	63 628	8 360	0	71 988
Overige mutaties	0	0	0	0
Subtotaal beleidsmatige mutaties	63 628	8 360	0	71 988
Totaal	66 157	14 431	0	80 588

Toelichting mutaties uitgaven

Wachtgelden en in activiteitswedden

Op het artikel Nominaal en Onvoorzien staan gelden gereserveerd voor wachtgelduitgaven in relatie tot het sociaal beleidskader. De daadwerkelijke uitgaven worden (separaat inzichtelijk) verantwoord op de begrotingsartikelen van de defensieonderdelen en gecompenseerd uit de centrale reservering. Op basis van de opgaven (in- en uitstroom) van dit defensieonderdeel is een bedrag uitgedeeld van € 1,306 miljoen.

Overige mutaties

Deze mutatie betreft een nadere verdeling van de uitgaven ten behoeve van de Nederlandse Inkoop Centrale (– € 1,448 miljoen) en de interim-huisvesting voor de DGW&T/RD West (€ 0,900 miljoen). Daarnaast zijn de uitgaven voor materiële exploitatie op het prijsniveau 2005 gebracht (€ 7,268 miljoen). Voorts zijn op grond van de uit te voeren taken de budgetten (€ 0,574 miljoen) met name voor de personele (bezoldiging) exploitatie aangepast.

Overhevelingen tussen defensieonderdelen in verband met nieuw evenwicht

Naar aanleiding van de nieuwe organisatie zijn de budgetten voor exploitatie en investeringen op het verwachte uitgavenniveau voor 2005 gebracht. Tevens heeft er een nadere herschikking plaatsgevonden tussen programma- en apparaatsuitgaven. De herschikking van personele uitgaven is gebaseerd op de uitwerking van de migratieplannen en de hieruit voortvloeiende realisatie in het kader van «nieuw evenwicht». Met deze mutatie wordt het voorziene evenwicht tussen personeel en de daarbij behorende budgetten bereikt.

De uitwerking van de migratieplannen heeft in het bijzonder betrekking op het Commando Dienstencentra waar de uitgaven voor bezoldiging en de overige personele exploitatie sterk toenemen door een toename van het personeelsbestand in verband met de uit te voeren taken.

Niet-beleidsartikel 70. Geheime uitgaven

Algemeen

De totaal geraamde uitgaven op het niveau van de eerste suppletore begroting 2005 van het niet-beleidsartikel Geheime uitgaven zijn als volgt te specificeren:

Budgettaire gevolgen van het niet-beleidsartikel 70 Geheime uitgaven

(Bedragen x € 1000)	Stand ontwerp- begroting (1)	Stand 1e suppletore begroting (2)	Mutaties 2e suppletore begroting (3)	Stand 2e supple- tore begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	1 407	1 742	18	1 760
Uitgaven				
Programmauitgaven				
Geheime uitgaven	1 407	1 742	18	1 760
Totale uitgaven	1 407	1 742	18	1 760

Toelichting mutaties uitgaven

Deze mutatie, leidend tot de stand van de tweede suppletore begroting 2005, betreft de uitdeling van de prijsbijstelling.

Niet-beleidsartikel 80. Nominaal en onvoorzien*Algemeen*

De verplichtingen en uitgaven op dit niet-beleidsartikel worden, ten opzichte van de eerste suppletore begroting 2005, verlaagd met € 78,756 miljoen. Dit is als volgt per artikel-onderdeel gespecificeerd:

Budgettaire gevolgen van het niet-beleidsartikel 80 Nominaal en onvoorzien

(Bedragen x € 1000)	Stand ontwerp- begroting (1)	Stand 1e suppletore begroting (2)	Mutaties 2e suppletore begroting (3)	Stand 2e supple- tore begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	127 264	323 513	- 78 756	244 757
Uitgaven				
Loonbijstelling	70 637	176 144	- 90 588	85 556
Prijsbijstelling	10 546	88 624	60 621	149 245
Onvoorzien	0	0	0	0
Taakstelling Strategisch Akkoord en Hoofdlijnenakkoord	46 081	58 745	- 48 789	9 956
Totale uitgaven	127 264	323 513	- 78 756	244 757

*Toelichting mutaties uitgaven**Loonbijstelling*

In de mutatie is begrepen de uitdeling van de uitgekeerde loonbijstelling 2005 (- € 34,929 miljoen) en een herfasering van middelen rekeninghoudend met het geraamd financieel beslag.

Prijsbijstelling

Op dit artikelonderdeel worden diverse mutaties verwerkt. Een belangrijk aandeel in de mutatie van € 60,621 miljoen is het gevolg van de verwerking van de taakstellingen en herschikkingen, die met name betrekking hebben op de uitvoering van de ingezette weg om te komen tot een «nieuw evenwicht» (+ € 33,054 miljoen). Daarnaast doet zich op het totale budget voor bezoldiging en sociale lasten BBT-personeel een onderrealisatie voor van € 20,412 miljoen. De daadwerkelijke bezetting van de personeelscategorie BBT is achter gebleven bij de planning doordat de instroom van nieuw verworven BBT'ers pas in de tweede helft van dit jaar op gang is gekomen. Deze vrijval wordt op dit artikelonderdeel gestald. Volgens de vermogensregeling voor diensten die een baten-lastenstelsel

voeren dient, wanneer het eigen vermogen uitkomt boven 5% van de gemiddelde omzet over de afgelopen drie jaren, het meerdere te worden uitgekeerd aan het moederdepartement. Deze uitkering van € 30,581 miljoen is op dit artikelonderdeel geboekt. Ook is op dit artikelonderdeel de aan de artikelen uitgedeelde prijsbijstelling (– € 23,786 miljoen) verwerkt.

Taakstelling Strategisch Akkoord en Hoofdlijnenakkoord

Op het artikel Nominaal en Onvoorzien staan gelden gereserveerd voor wachtgelduitgaven in relatie tot het sociaal beleidskader (€ 58,745 miljoen). De daadwerkelijke uitgaven worden (separaat inzichtelijk) verantwoord op de begrotingsartikelen van de defensieonderdelen en gecompenseerd uit deze centrale reservering. Op basis van de opgaven van de defensieonderdelen is een bedrag uitgedeeld van € 48,789 miljoen. Het resterende bedrag van € 9,956 miljoen blijft gereserveerd op dit artikelonderdeel ten behoeve van de uitvoering van het SBK.

Niet-beleidsartikel 90. Algemeen

Algemeen

De totaal geraamde uitgaven op het niveau van de tweede suppletore begroting 2005 van het niet-beleidsartikel Algemeen zijn als volgt te specificeren:

Budgettaire gevolgen van het niet-beleidsartikel 90 Algemeen

(Bedragen x € 1000)	Stand ontwerp- begroting (1)	Stand 1e suppletore begroting (2)	Mutaties 2e suppletore begroting (3)	Stand 2e supple- tore begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	1 470 321	1 447 334	– 8 194	1 439 140
Uitgaven				
Kerndepartement incl. wachtgelden	97 669	101 991	33 746	135 737
Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst	55 743	55 199	2 892	58 091
Bijdragen aan baten-lastendiensten	186	186	19	205
Totaal Apparaatsuitgaven	153 598	157 376	36 657	194 033
Programmauitgaven				
Investerings	27 486	25 903	2 004	27 907
Departementsbrede uitgaven				
– Milieu-uitgaven	18 994	10 004	– 338	9 666
– Pensioen en uitkeringen	1 111 806	1 086 059	– 67 177	1 018 882
– Wetenschappelijk onderzoek	62 476	62 272	881	63 153
– Ziektekostenvoorziening	34 119	32 914	2 206	35 120
– Subsidies en bijdragen	10 439	10 494	47	10 541
– Overige uitgaven	42 148	49 307	0	49 307
Totaal programmauitgaven	1 307 468	1 276 953	– 62 377	1 214 576
Totale uitgaven	1 461 066	1 434 329	– 25 720	1 408 609
Ontvangsten	201 257	200 198	34 410	234 608

De mutaties die leiden tot de stand van de tweede suppletore begroting 2005 zijn in onderstaande tabel weergegeven:

(Bedragen x € 1000)	Programma- uitgaven	Apparaats- uitgaven	Investe- ringen	Subsidies	Totaal
Autonome mutaties					
Wachtgelden en inactiviteitswedden		4 900			4 900
Overige mutaties	495	2 002			2 497
Sub-totaal autonome mutaties	495	6 902	0	0	7 397
Beleidsmatige mutaties					
Overhevelingen tussen defensieonderdelen in verband met nieuw evenwicht	- 4 738	29 755	2 004		27 021
Militair prepensioen	- 60 138				- 60 138
Overige mutaties	0	0	0		
Sub-totaal beleidsmatige mutaties	- 64 876	29 755	2 004	0	- 33 117
Totaal	- 64 381	36 657	2 004	0	- 25 720

Toelichting mutaties uitgaven

Wachtgelden en in activiteitswedden

Op het artikel Nominaal en Onvoorzien staan gelden gereserveerd voor wachtgelduitgaven in relatie tot het sociaal beleidskader. De daadwerkelijke uitgaven worden (separaat inzichtelijk) verantwoord op de begrotingsartikelen van de defensieonderdelen en gecompenseerd uit de centrale reservering. Op basis van de opgaven (in- en uitstroom) van de Bestuursstaf is een bedrag uitgedeeld van € 4,9 miljoen.

Overige mutaties

Deze mutatie betreft met name een aantal overhevelingen. In de eerste plaats betreft het een nadere verdeling van de uitgaven ten behoeve van de Nederlandse Inkoop Centrale (+ € 0,339 miljoen) en wordt uit het budget voor milieugelden, in verband met de ontwikkeling van de warmtebuffer op het Nieuwe haventerrein, € 0,338 miljoen overgeboekt naar de Koninklijke marine. Voorts wordt door het ministerie van Financiën € 0,600 miljoen bijgedragen voor terrorismebestrijding. Met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vindt verrekening plaats voor de bijdrage in de uitgaven voor het Rijkstraineeprogramma en in het onderzoek dat door RAND Europe wordt uitgevoerd. Hiertegenover staat dat defensie een bijdrage ontvangt (van BZK) ter ondersteuning van de Netcentric proeftuin en voor de projectgroep Veiligheid en Technologie. In totaal is hier per saldo een bedrag mee gemoeid van € 0,179 miljoen. Daarnaast zijn de uitgaven (+ € 0,668 miljoen) voor materiële exploitatie op het prijsniveau 2005 gebracht. Tevens zijn op grond van de uit te voeren taken, de budgetten ten behoeve van de personele (bezoldiging) en materiele exploitatie in enige mate (+ € 1,049 miljoen) aangepast.

Overhevelingen tussen defensieonderdelen in verband met nieuw evenwicht

Naar aanleiding van de nieuwe organisatie zijn de budgetten voor exploitatie en investeringen op het verwachte uitgavenniveau voor 2005 gebracht. Tevens heeft er een nadere herschikking plaatsgevonden tussen programma- en apparaatsuitgaven. De herschikking van personele uitgaven is gebaseerd op de uitwerking van de migratieplannen en de hieruit voortvloeiende realisatie in het kader van «nieuw evenwicht». Met deze mutatie wordt het voorziene evenwicht tussen personeel en de daarbij behorende budgetten bereikt.

Militair prepensioen

De niet-relevante begrote uitgaven voor militair prepensioen komt te vervallen als gevolg van het voornemen van het Kabinet om de instroom in VUT- en prepensioenregelingen vanaf 1 januari 2006 te ontmoedigen. Dit leidt tot een vrijval van € 60,138 miljoen.

Ontvangsten

De ontvangsten worden bijgesteld door de afwikkeling van de verkoop van de aandelen Euro-metaal en de hieruit voortvloeiende dividenduitkering (€ 0,640 miljoen) die ten gunste van Defensie wordt geboekt. Daarnaast dragen de baten-lastendiensten DGW&T (€ 2,293 miljoen) en DTO (€ 28,288 miljoen) de in 2004 gerealiseerde bedrijfswinsten, die de toegestane grens overschrijden, af. Tenslotte worden de ontvangsten verhoogd met (de niet-relevante) € 3,189 miljoen in verband met de conversielening van de baten- lastendienst Paresto.